

Besluit van de Minister van Asiel en Migratie van 15 juli 2025, nummer WBV 2025/16, houdende wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000

De Minister van Asiel en Migratie,

Gelet op de Vreemdelingenwet 2000, het Vreemdelingenbesluit 2000 en het Voorschrift Vreemdelingen 2000;

Besluit:

ARTIKEL I

De Vreemdelingencirculaire 2000 wordt als volgt gewijzigd:

A

Paragraaf C7/30 Vreemdelingencirculaire 2000 is gewijzigd en komt te luiden:

30. Het asielbeleid ten aanzien van Somalië

Het onderstaande beleid is van toepassing op geheel Somalië, tenzij anders is vermeld. Voor de verschillende gebiedsaanduidingen wordt verwezen naar het algemeen ambtsbericht Somalië van 4 april 2025 van de Minister van Buitenlandse zaken.

30.1. Besluitmoratorium

Geen bijzonderheden.

30.2. Artikel 1F Vluchtelingenverdrag

Geen bijzonderheden.

30.3. Vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag

30.3.1. Groepsvervolging in de zin van paragraaf C2/3.2.3 Vc

Geen bijzonderheden

30.3.2. Risicoprofielen in de zin van paragraaf C2/2.4 Vc

De IND merkt uitsluitend de volgende risicoprofielen aan voor geheel Somalië:

- mensenrechtenactivisten en journalisten; en
- alleenstaande vrouwen.

De IND merkt gebieden in Somalië die onder controle staan van Al-Shabaab de volgende groepen aan als risicoprofiel:

- personen die werken bij, of door Al-Shabaab geassocieerd worden met, de overheid, ATMIS/AUSSOM of andere internationale actoren;
- verkiezingsafgevaardigden en hooggeplaatste politici;
- militairen van het Somalische regeringsleger (SNL) en politieagenten;
- medewerkers van ngo's die in de negatieve belangstelling staan van Al-Shabaab.

30.3.2.1. Toelichting personen die werken bij, of door Al-Shabaab geassocieerd worden met, de overheid, ATMIS/AUSSOM of andere internationale actoren

Een vreemdeling die afkomstig is uit een gebied dat niet onder controle staat van Al-Shabaab (inclusief Mogadishu) en die zich erop beroept dat hij door Al-Shabaab geassocieerd wordt met de overheid, ATMIS/AUSSOM of andere internationale actoren moet dit aannemelijk maken.

Daarnaast moet hij aannemelijk maken dat juist hij zal worden geconfronteerd met Al-Shabaab. De enkele terugkeer uit het Westen is daartoe onvoldoende.

Voor een vreemdeling die afkomstig is uit gebied waar Al-Shabaab aan de macht is of het gebied

controleert geldt dat hij aannemelijk moet maken dat hij door Al-Shabaab geassocieerd wordt met de overheid, ATMIS/AUSSOM of andere internationale actoren. De enkele terugkeer uit het Westen is daartoe onvoldoende.

30.3.2.2. Toelichting alleenstaande vrouwen

Aan een alleenstaande vrouw uit Somalië verleent de IND in de regel een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a, Vw.

Bij de beoordeling of een vrouw in Somalië als alleenstaand wordt gezien en op die grond bescherming behoeft, wordt in ieder geval in samenhang gezien of:

- zij in Somalië geen echtgenoot heeft – of geen persoon met wie zij een duurzame relatie heeft met wie zij kan gaan samenleven; en
- er geen grootfamilie – tot de grootfamilie kunnen naast vader, moeder en kinderen ook grootouders, ooms, tantes, neven en nichten behoren – en eventueel een (plaatselijke) meerderheidsclan is waar de vrouw, gelet op haar individuele omstandigheden, voor opvang en bescherming op terug kan vallen.

De IND verleent geen verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a, Vw aan een alleenstaande vrouw als op grond van haar individuele asielrelaas aannemelijk is dat zij geen bescherming op grond van haar alleenstaande status nodig heeft. Hierbij wordt onder andere meegewogen of, en hoe, zij zich in het verleden zelfstandig heeft kunnen handhaven in het dagelijks leven in Somalië.

30.4. Ernstige schade in de zin van artikel 29, eerste lid, onder b, Vw

30.4.1. Ernstige schade in de zin van artikel 29, eerste lid, onder b, onderdeel 1° en 2°, Vw als bedoeld in paragraaf C2/3.3.2 Vc

30.4.1.1. Systematische blootstelling in de zin van paragraaf C2/3.3.2.1 Vc

In gebieden in Somalië waar Al-Shabaab aan de macht is of het gebied controleert, is de mensenrechtensituatie zodanig dat voor iedere terugkeerder een reëel risico bestaat op ernstige schade in de zin van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, Vw. Dit risico op ernstige schade wordt ook aangenomen voor vreemdelingen die afkomstig zijn uit een gebied waar Al-Shabaab niet aan de macht is of het gebied controleert, maar over land moeten reizen door een gebied waar Al-Shabaab wel de macht heeft of het gebied controleert.

Onder voorwaarden kan een binnenlands beschermingsalternatief worden tegengeworpen in een gebied waar Al-Shabaab niet aan de macht is (zie paragraaf 30.5.2).

30.4.1.2. Risicoprofielen in de zin van paragraaf C2/2.4 Vc

De IND merkt voor gebieden in Somalië die onder controle staan van Al-Shabaab de volgende groep aan als risicoprofiel:

- leiders van clans die de regering of verkiezingen (onder)steunen, of andere vooraanstaande personen in Somalië met een groot publiek bereik.

30.4.2. Ernstige schade in de zin van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, onderdeel 3°, Vw als bedoeld in paragraaf C2/3.3.3 Vc

De IND neemt voor Somalië aan dat sprake is van een relatief lager niveau van willekeurig geweld in de regio's Benadir (inclusief de hoofdstad Mogadishu), Galgaduud, Hiraan, Mudug, Lower Juba, Lower Shabelle en Middle Shabelle.

30.5. Bescherming

30.5.1. Bescherming door autoriteiten en/of internationale organisaties in de zin van paragraaf C2/3.4 Vc

De IND neemt in ieder geval aan dat het voor de volgende categorieën niet mogelijk is de bescherming van de autoriteiten of internationale organisaties te verkrijgen:

- vreemdelingen die afkomstig zijn uit Zuid- en Centraal-Somalië inclusief Mogadishu;
- vrouwen uit Somalië die aannemelijk hebben gemaakt dat zij hebben te vrezen voor (seksuele) geweldpleging; en
- vrouwen uit Somalië die aannemelijk hebben gemaakt dat zij hebben te vrezen voor genitale verminking.

30.5.2. Binnenlands beschermingsalternatief in de zin van paragraaf C2/3.4 Vc

De IND neemt in ieder geval aan dat geen binnenlands beschermingsalternatief in Somalië aanwezig is voor:

- vrouwen die aannemelijk hebben gemaakt dat zij hebben te vrezen voor (seksuele) geweldpleging; en
- vrouwen die aannemelijk hebben gemaakt dat zij hebben te vrezen voor genitale verminking.

In de overige gevallen toetst de IND conform paragraaf C2/3.4 Vc of, gelet op de individuele omstandigheden, een binnenlands beschermingsalternatief kan worden tegengeworpen. Bij deze beoordeling dienen de volgende aanknopingspunten te worden betrokken:

- eerder verblijf in het gebied buiten het gebied van herkomst; en
- de aanwezigheid van grootfamilie.

Onder dezelfde voorwaarden kan een binnenlands beschermingsalternatief worden tegengeworpen aan:

- vreemdelingen die afkomstig zijn uit gebieden waar Al-Shabaab aan de macht is of de gebieden controleert;
- vreemdelingen die bij terugkeer naar hun herkomstgebied waar Al-Shabaab niet aan de macht is, maar over land moeten reizen door een gebied waar Al-Shabaab de macht heeft of het gebied controleert;
- vreemdelingen die afkomstig zijn uit Puntland (met uitzondering van Noord-Galkayo), in de periode vanaf 1991;
- vreemdelingen die afkomstig zijn uit Somaliland, in de periode vanaf 1997;
- vreemdelingen die afkomstig zijn uit Sool (met uitzondering van het Las Anod district); of
- vreemdelingen die afkomstig zijn uit Sanaag.

30.6. Adequate opvang alleenstaande minderjarige vreemdelingen

De IND beoordeelt aan de hand van paragraaf B8/6 Vc of adequate opvang voor amv's aanwezig is. Voor Somalië geldt in zijn algemeenheid dat:

- algemene opvangvoorzieningen niet beschikbaar en/of toereikend zijn; en
- de autoriteiten geen zorg dragen voor de opvang.

Ondanks voornoemd uitgangspunt, kan in een voorkomend geval – na onderzoek – worden vastgesteld dat adequate opvang beschikbaar is en kan worden gerealiseerd.

30.7. Vertrekmoratorium

Geen bijzonderheden.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Dit besluit zal (met de toelichting) in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 15 juli 2025

*De Minister van Asiel en Migratie,
namens deze,*

*R. Maas
directeur-generaal Immigratie- en Naturalisatiedienst*

TOELICHTING

A

Op 4 april 2025 heeft de Minister van Buitenlandse Zaken een algemeen ambtsbericht uitgebracht over de (veiligheids)situatie in Somalië. In de brief van 9 september 2025 (kenmerk: 6312018) heeft de minister de Tweede Kamer geïnformeerd dat het nieuwe ambtsbericht aanleiding is geweest om enkele wijzigingen door te voeren in het landgebonden asielbeleid voor Somalië (C7/30 Vc).

Naar aanleiding van het nieuwe ambtsbericht is vastgesteld dat alleenstaande vrouwen in héél Somalië te vrezen hebben voor seksueel en gender gerelateerd geweld. Ook journalisten en mensenrechtenactivisten bleven volgens voornoemd ambtsbericht risico lopen op geweld van álle strijdende partijen. De minister heeft daarom besloten om deze groepen als risicoprofiel voor geheel Somalië op te nemen. Voor de overige risicoprofielen heeft de minister besloten om de eerdere territoriale beperkingen met betrekking tot Zuid- en Centraal- Somalië te wijzigen naar 'gebieden in Somalië die onder controle staan van Al Shabaab', omdat Al Shabaab zijn controlegebied heeft vergroot tijdens de laatste verslagperiode. Gelet op dit alles zijn er aanpassingen doorgevoerd in paragraaf C7/30.3.2 Vc.

Bovendien is in voornoemd ambtsbericht vastgesteld dat leiders van clans tijdens de verslagperiode in de negatieve belangstelling van Al Shabaab stonden wegens hun functie en niet wegens hun etniciteit. Gelet hierop heeft de minister besloten om 'leiders van clans die de regering of verkiezingen (onder)steunen, of andere vooraanstaande personen in Somalië met een groot publiek bereik' als risicoprofiel voor subsidiaire bescherming op te nemen. Paragraaf C7/30.4.1.2 Vc is daarom aangepast.

Verder heeft de minister geconcludeerd om voor de regio's Benadir (inclusief de hoofdstad Mogadishu), Galgaduud, Hiraaan, Mudug, Lower Juba, Lower Shabelle en Middle Shabelle aan te nemen, dat daar sprake is van een relatief lager niveau van willekeurig geweld gelet op, onder andere, het aantal incidenten gericht op burgers en het aantal burgerslachtoffers als gevolg van de strijd tussen Al Shabaab en het regeringsleger, en de onderlinge strijd tussen clanmilities. Dit is aangepast in paragraaf C7/30.4.2 Vc.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de eerdergenoemde brief aan de Tweede Kamer.

*De Minister van Asiel en Migratie,
namens deze,
R. Maas
directeur-generaal Immigratie- en Naturalisatiedienst*